

Oppdragsnavn: Ombruk i Nord
 Oppdragsnummer: 639652-01
 Møtedato: 30.12.2023
 Kl.: 13:00
 Sted: TEAMS og fysisk på AVs kontor i Tromsø
 Referent: Terese Nygård

Navn	Firma	E-post	Til ste de	Mott. ref.
Andreas Jørgensen	Coop Nord	Andreas.jorgensen@coop.no	x	x
Anton Asplund	Asplan Viak AS	Anton.asplund@asplanviak.no;	x	x
Arne Munkvold	Econor	arne.munkvold@econoras.no;		x
Chis Hudson	Remiks	chris.hudson@remiks.no;		x
Frank Olsen	Tromsø Asvo	frank@tromsoasvo.no;		x
Fredrik Mathiassen	Consto	fredrik.mathiassen@consto.no;		x
Frida Grønhaug Ottermo	Asplan Viak AS	frida.ottemo@asplanviak.no;		x
Helga Bårdsdatter Kristiansen	Tromsø kommune	helga.bardsdatter.kristiansen@tro mso.kommune.no	x	x
Håkon Kalbakk	Modulize	haakon@modulize.com	x	
Jakob Viste	Nordnorsk Byggkontroll AS	jakob@nnbk.no;		x
Johan Nils Swärd	FIVH	Johan.nils@fremtiden.no;	x	x
John-Ingar Jenssen	Asplan Viak AS	john.jenssen@asplanviak.no;	x	x
Kjersti Monsen	NODA	kjersti@no-da.no;	x	x
Marit Vassmyr	PEAB	Marit.Vassmyr@peab.no;		x
Nils Harald Torbjørnsen	Neumann Bygg	nht.tromsoe@neumann.no;		x
Petter Hofstad Strand	Remix	Petter.strand@remiks.no;		x
Peter Totland	Sirken Trondheim	peter@sirken.no	x	
Sandra Susann Nesse	Consto	sandra.susann.nesse@consto.no;	x	x
Terese Nygård	Asplan Viak AS	terese.nygard@asplanviak.no;	x	x
Tom Kristian Eines	Totaleiendom	tom@totale.no;		x
Tora Conradi-Larsen	Remix	tora.conradi@remiks.no;	x	x

Møtereferat ressursgruppe byggematerialer nr. 4, 30.11.2023

SAK	TEKST	ANSVAR	FRIST
01	<p>INTRODUKSJON</p> <p>Velkommen til alle i gruppa. Det er 11 deltakere i møtet.</p> <p>Agenda for møtet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentasjonsrunde • Innlegg fra Sirken Trondheim om innsamling av ombruksmaterialer • Innlegg fra Modulize om modulbaserte bygg produsert med tanke på fremtidig ombruk • Innlegg fra Thomas Munkeby, Asplan Viak, om prosjektering for ombruk og ombruk av bærende konstruksjoner (utgår) • Diskusjoner omkring problemstillinger fra innleggende • Nye ombruksrapporter • Kommende prosjekter • Videre arbeid i 2024 		
02	<p>SIRKEN - OMBRUK I PRAKSIS</p> <p>Peter Totland presenterte konseptet Sirken som en løsning for ombruk av overskuddsvarer.</p> <p>1. Konseptet Sirken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegger for ombruk av overskuddsmaterialer i byggenæringen. • Målet er å redusere avfallsmengden betydelig. <p>2. Sirken-shop</p> <ul style="list-style-type: none"> • En mobil, selvbetjent pop-up butikk. • Kan plasseres på byggeplasser, gjenvinningsstasjoner, industriparkar osv. • Registrerer overskuddsmaterialer og gjør dem tilgjengelige for salg. • Sirken-shop kan innredes som en døgnåpen butikk i eksisterende bygg. <p>3. Online Plattform (sirken.no):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Salgsplattform for både privat- og proffmarkedet. • Gjør det enkelt å kjøpe overskuddsmaterialer online. <p>4. Pilotprosjekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere piloter i ulike bransjer og geografiske områder. • Demonstrerer konseptets anvendelighet. 		

<p>5. BREEAM-NOR Sertifisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidrar til å oppnå poeng i miljøsertifiseringen (ombruk). <p>Spørsmål og diskusjon:</p> <p>Under presentasjonen ble det reist flere spørsmål, blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan det være et marked for konseptet i Tromsø? - Det er et marked for dette alle steder der hvor det oppstår overskudd. Spesielt på mindre steder kan dette være en god løsning fordi Sirken erfarer at der bruker man i større grad «det man har liggende» kontra i større byer. • Er systemet kompatibelt med Loopfront eller Delio? - Sirken ønsker å få til en løsning for begge deler, og har bla. et pilotprosjekt med Trondheim kommune som registrerer overskudd i Loopfront, og flytter de fra interne lager til Sirken-shop. • Hva selges det mest av?- Møbler, planker, isolasjon, etc. • Er det utfordringer rundt moms ved å selge overskuddsvarene? - Sirken legger selv på moms. • Hvordan er fordeling av inntjening? - Omsetting kommer til Sirken, som kjører kickback til de som leier container. • Kostnader for leie o.l.? - Sirken leverer ferdige containere, og trenger kun strømtilførsel. De ønsker å dele risikoen med de som leier, og at de som leier skal se like stor fordel dersom det går godt. • Hva med rapportering på klimaregnskap og kostnadsbesparelser? - Sirken leverer prosjektrapport på ombrukte varer. • Hva er den største utfordringen for at Sirken skal lykkes? - Tilførselen av overskuddsmateriell er en utfordring. Sirken erfarer at dersom de får tak i varer, så selges det. Det er en utfordring at varer kastes. • Hvordan løses garanti/rettigheter for eksempelvis maskiner og utstyr? - Sirken er underlagt kjøpsloven og brukthandeloven, og er innvilget til å selge brukte varer, og må informere tydelig tilbake til kunden. • Hvem sørger for at materialene er ombrukbare/rengjort? - Det er vanligvis entreprenør eller rivningsentreprenør som sørger for dette, så plukker Sirken dem ut og får dem ut i markedet. <p>Tromsø kommune kom med innspill om å sette opp en fiktiv kommune eller en fiktiv byggeplass for å illustrere kostnadene ved ombrukskartlegging og ombruk i praksis, ettersom kommunen er en stor aktør og det vil bety mye om de fokuserer enda mer på ombruk.</p> <p>Det ble også nevnt at Consto har flere prosjekter i Midt-Norge hvor de samarbeider med Sirken.</p>	
---	--

<p>03</p>	<p>MODULIZE</p> <p>Håkon Kalbakk presenterte konseptet Modulize som en løsning for å redusere avfall fra byggeplass som oppstår bla. ved at det bestilles langt mer materialer til byggeplasser ved plassbygging. Modulize er en markeds plass for anskaffelser av prefabrikkerte bygningselementer og moduler som matcher prosjekter med produsenter.</p> <p>Dersom en prosjektleder skal prise en enterprise i et byggeprosjekt, så kan de legge prosjektet ut på Modulize, som innhenter tilbud og kobler det til en produsent som matcher byggeprosjektet. Produsenter bruker Modulize til å gjøre automatisk mengdeuttak, og bruker dette til å sende tilbud til prosjekter.</p> <p>Det ble henvist til SINTEF studien Transport og miljø i byggemetode, som viser at prefabrikkerte elementer kommer bedre ut enn plassbygde elementer også dersom de importeres utenfra Norge.</p> <p>Det ble henvist til (P)RECATS - gjenbruk av betongelementer fra 1950-tallet i Danmark, som har vært en viktig bidragsyter til Danmarks klimaforpliktelser.</p> <p>Det ble også nevnt at konseptet kan gjøre det enklere å finne elementer som er designet for enkel montering og demontering.</p> <p>Spørsmål og diskusjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble nevnt at Enova har et støtteprogram for å gjøre produkter mer ombrukbare - «Prosjektering for ombruk». • Hvordan jobber dere med gode transportalternativer? - Modulize ønsker å kartlegge pris og utslipp på transport. • Angående transport ble det nevnt at Sirken fokuserer på å ha mange små Sirken-shoper rundt omkring heller enn et stort lager hvor varene må transporteres rundt, samt å redusere klimagassutslipp knyttet til å unngå produksjon av nye varer. De oppfordrer transportnæringen til å ta ansvar for de store transportutslippene. • Det ble nevnt at ombruk bidrar ikke bare til miljømessig, men også sosial bærekraft, ved at det kan føre til økt kompetanse og sysselsetting. 		
<p>04</p>	<p>OMBRUKSRAPPORT - KVALØYSLETTA UNGDOMSSKOLE</p>		

	<p>Ombudsrapporten fra Kvaløysletta Ungdomsskole i Tromsø ble gjennomgått med møtedeltakerne.</p> <p>Alle medlemmer oppfordres til å dele sine ombudsrapporter slik at det blir enklere å finne prosjekter.</p> <p>Coop nevnte at de har to bygg som skal rives i løpet av neste år i Finnsnes og Harstad.</p> <p>Til neste år skal Ombruk i Nord også ha med Harstad. Uansett hvor det er ombudsvarer, så kan det ha en verdi å vite om for de som er med i nettverket.</p> <p>De som vet om prosjekter sender dette til John-Ingar, som legger det ut på nettverkets kanaler.</p>		
05	<p>KOMMENDE PROSJEKTER</p> <p>Nettverket ønsker å høre om kommende prosjekter. Det er ønskelig å lage en tidslinje for når de ulike prosjektene kommer, slik at man er klar over det og kan hente ombudsvarer derfra. Alle oppfordres til å dele de prosjekter som kommer.</p> <p>- Coop Harstad og Finnsnes</p>		
06	<p>VIDERE ARBEID I 2023 – PLANLEGGING AV 2024</p> <p>Avslutning av 1. år med Ombruk i Nord er like om hjørnet. Evaluering og planlegging av år nr. 2 er i gang – kom gjerne med innspill.</p> <p>Dokumentasjon som pågår:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ombudsprosjekter i og utenfor OiN pågår - Sluttrapport for nettverkets 1. år 		
07	<p>ANNET</p> <p>Tromsø kommune nevner at de har arbeidspakker som går på reduksjon av klimagassutslipp i ulike næringer, hvor bygg og næring er en av dem. Her er det ønskelig å koble på enkelte i nettverket.</p> <p>NODA stilte spørsmål ved sluttrapportering og formidling utad. Framtiden i Våre Hender vil sannsynligvis dele informasjon internt og eksternt, og jobber med å opprette Teams-kanal for nettverket. Rapportene blir tilgjengelige.</p>		

Referent

Terese Nygård
Bærekraftsrådgiver

T: +4790631707 | 417 99 417

E: terese.nygard@asplanviak.no